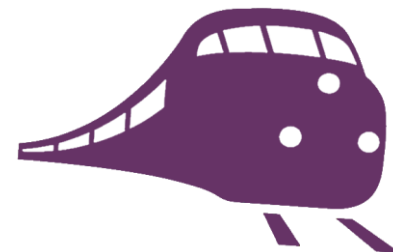

MOBILITEIT IN BEELD 2019

INLEIDING

Fontys Hogescholen is een onderwijsinstelling voor hoger onderwijs en onderzoek met in 2019: 43.012 studenten (2018: 42.172) en 5.133 medewerkers (2018: 4.786) met vestigingen vooral in de provincies Noord-Brabant en Limburg. Duurzaamheid is voor Fontys een belangrijk thema. Fontys richt haar onderwijs en bedrijfsvoering in op een zo verantwoord mogelijke wijze met oog voor mens, milieu en economie en streeft naar een goede bereikbaarheid van haar locaties. Uitstoot van CO₂ is één van de milieugevolgen, maar op welke wijze kan dit zo beperkt als mogelijk of zelfs CO₂ neutraal?

Een van de doelstellingen van de tweede Fontysbrede Duurzaamheidsagenda 2020 – 2023 is uitstoot van CO₂, waar mogelijk te reduceren en aansluiting te realiseren bij het onderwijs. Het opstellen van de CO₂ footprint komt voort uit de Fontys duurzaamheidsagenda 2016 – 2019. In deze agenda werd bepaald dat een rapportage over het meten van effecten moest worden opgezet. Als eerste stap is in 2018 een footprint opgesteld van de mobiliteitseffecten van zowel de medewerkers als de studenten, omdat dit het grootste aandeel van de CO₂ uitstoot van Fontys vormt. Dit rapport is een vervolg op de rapportage van 2019. De volledige CO₂ footprint van 2019 volgt nog.

MANAGEMENTSAMENVATTING

Bij medewerkers is sinds 2018 een verschuiving waarneembaar in het woon-werk verkeer van minder reizen met de auto naar meer reizen met de fiets en het openbaar vervoer. Vanwege de toename van het aantal medewerkers is het aantal reizigerskilometers gestegen en daardoor dus ook de uitstoot van CO₂.

De dienstreizen zijn in 2019 door medewerkers vaker gedaan met het openbaar vervoer en de fiets. Er is voor het tweede jaar achtereen minder met de auto gereisd, waardoor ook reductie wordt bereikt.

Het aantal reizigerskilometers bij studenten is toegenomen met 0,7%. De CO₂ uitstoot is echter minder gestegen, namelijk 0,4%. Enige nuancering is echter noodzakelijk: voor het berekenen van de wijze van vervoer is gebruik gemaakt van de gehouden mobiliteitsenquêtes in 2016 en 2018. In 2018 was sprake van een veel hogere respons en een andere wijze van enquêteren, waardoor de cijfers van 2019 veel betrouwbaarder zijn dan de cijfers van 2018. Daarnaast speelt ongetwijfeld de invoering van het 'sociaal leenstelsel' een rol. Uit een door het CBS gehouden enquête onder studenten blijkt dat het aantal uitwonende studenten is gedaald van 23% naar 14% en worden er dus meer reiskilometers gemaakt.

In 2019 heeft Fontys met mobiliteit een lichte reductie bereikt van -0,05%, ondanks de toename van aantal studenten met 1,2% en de toename van het aantal medewerkers met zelfs 7,7%. Meer studenten, meer medewerkers, meer reizigerskilometers en toch een kleine reductie is een mooie prestatie.

Op de volgende pagina zijn de belangrijkste cijfers van 2019 en 2018 in één overzicht samengevat.

	KILOMETERS			CO ₂ UITSTOOT IN TON			PER STUDENT MEDEWERKER
	2019	2018	+/- %	2019	2018	+/- %	
WOON-WERK VERKEER MEDEWERKERS	40.006.379	39.150.471	+2,2%	4.057,9	4.021,5	+0,9%	- 6,3%
DIENSTREIZEN MEDEWERKERS	10.213.022	10.086.204	+1,3%	1.836,3	1.918,7	-4,3%	- 11,1%
TOTAAL MEDEWERKERS	50.219.401	49.236.675	+2,0%	5.894,2	5.940,2	-0,8%	- 7,8%
WOON-STUDIE VERKEER STUDENTEN	381.196.291	378.553.860	+0,7%	28.286,6	28.171,0	+0,4%	- 0,8%
STUDIEREIZEN STUDENTEN	6.766.690	8.386.152	-19,3%	835,0	922,6	-9,5%	- 10,5%
TOTAAL STUDENTEN	387.962.981	386.940.012	+0,3%	29.121,6	29.093,6	+0,1%	- 1,1%
TOTAAL FONTYS	438.182.382	436.176.687	+0,5%	35.015,8	35.033,8	-0,05%	- 1,2%
KMS PER MEDEWERKER: WOON-WERK VERKEER OP JAARBASIS GEMIDDELDE WOON-WERK AFSTAND	7.794 30,2	8.211 30,6	-5,1%	.	.	.	
KMS PER STUDENT WOON-STUDIE VERKEER OP JAARBASIS GEMIDDELDE WOON-STUDIE AFSTAND	8.863 37,0	8.904 38,0	-0,5%	.	.	.	
AANTAL MEDEWERKERS	5.133	4.768	+7,7%				
AANTAL STUDENTEN	43.012	42.516	+1,2%				

MOBILITEIT MEDEWERKERS EN STUDENTEN

Het grootste aandeel van de CO₂ uitstoot van Fontys wordt veroorzaakt door het reizen. Reizen naar en voor het werk en de studie. Dit rapport maakt dit inzichtelijk en maakt het mogelijk na te gaan of genomen maatregelen ook het gewenste effect van reductie hebben. Welke mobiliteitsmaatregelen hebben invloed op het reisgedrag, zodat de bereikbaarheid van de locaties gegarandeerd blijft en de impact op het klimaat wordt beperkt.

MAATREGELEN

In de afgelopen jaren zijn de volgende maatregelen geïntroduceerd:

- De reiskostenvergoeding voor medewerkers tot 10 kilometer enkele reis is afgeschaft;
- Het reizen met Openbaar Vervoer wordt voor medewerkers volledig vergoed, ongeacht de woon – werk afstand;
- Op sommige locaties is betaald parkeren ingevoerd;
- Er is een pilot gedaan om de dienstreizen minder belastend te laten zijn door het inzetten van elektrisch deelauto's en fietsen;
- Er is een pilot gedaan om het fietsen naar het werk extra te belonen (B-Riders).

LEESWIJZER

Dit rapport is opgebouwd met de volgende onderwerpen / overzichten:

Mobiliteitscijfers en overzichten gereisde kilometers van de medewerkers	Pagina	4
Mobiliteitscijfers en overzichten gereisde kilometers van de studenten	Pagina	7
CO ₂ uitstoot medewerkers en studenten	Pagina	14
Reductiekansen / reductiemogelijkheden	Pagina	16
Verantwoording	Pagina	17

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS – TOTAAL GEREISDE KILOMETERS

					
2019	22.293.092	672.762	2.294.420	14.746.104	40.006.379
2018	22.205.334	634.354	2.180.038	14.130.744	39.150.471
+/-	+87.758	+38.408	+114.382	+615.360	+855.908
+/-%	+0,4%	+6,1%	+5,2%	+4,4%	+2,2%

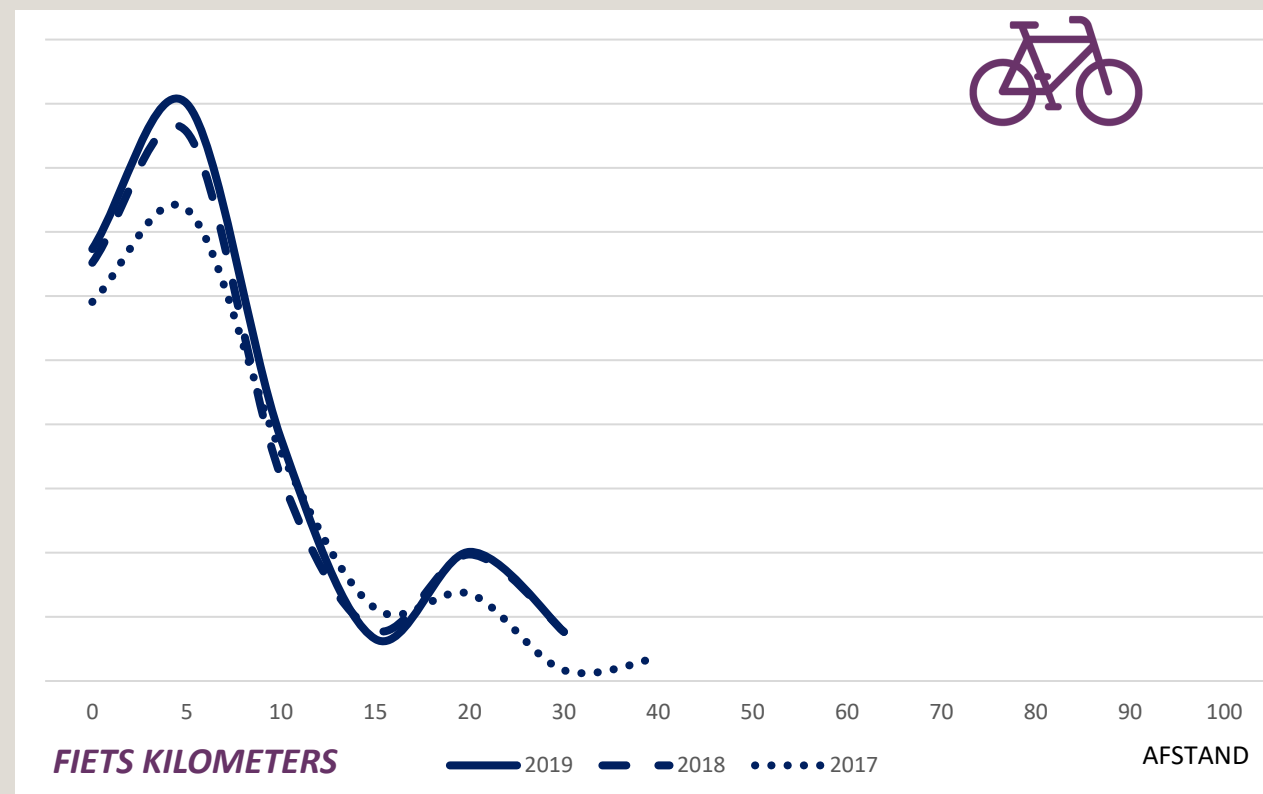
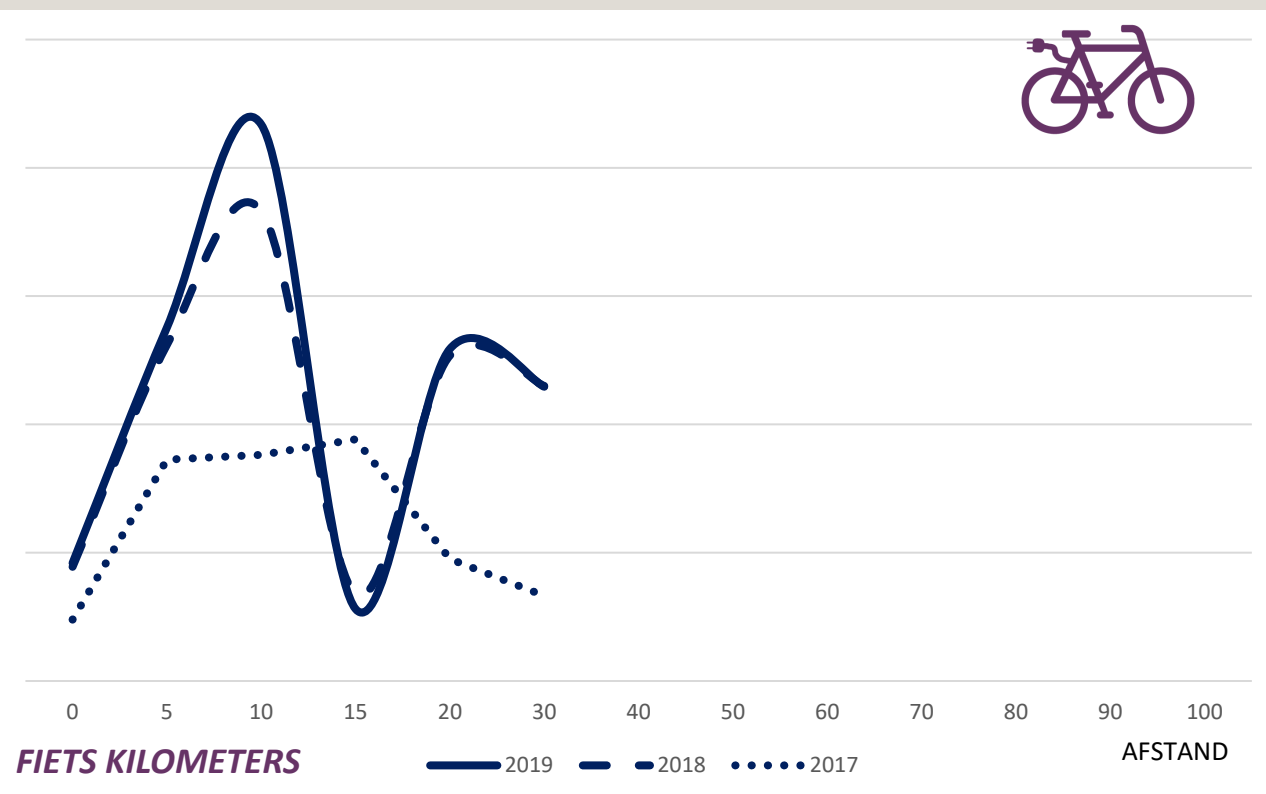
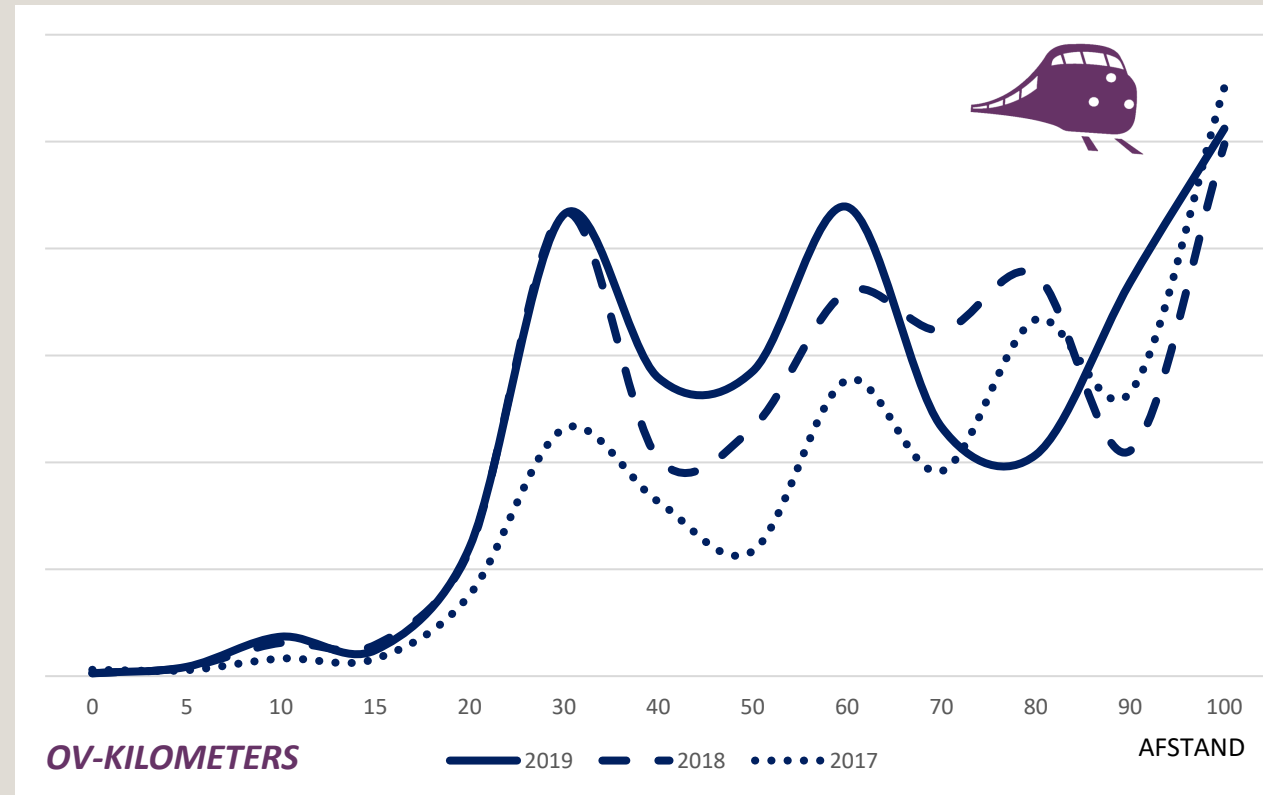
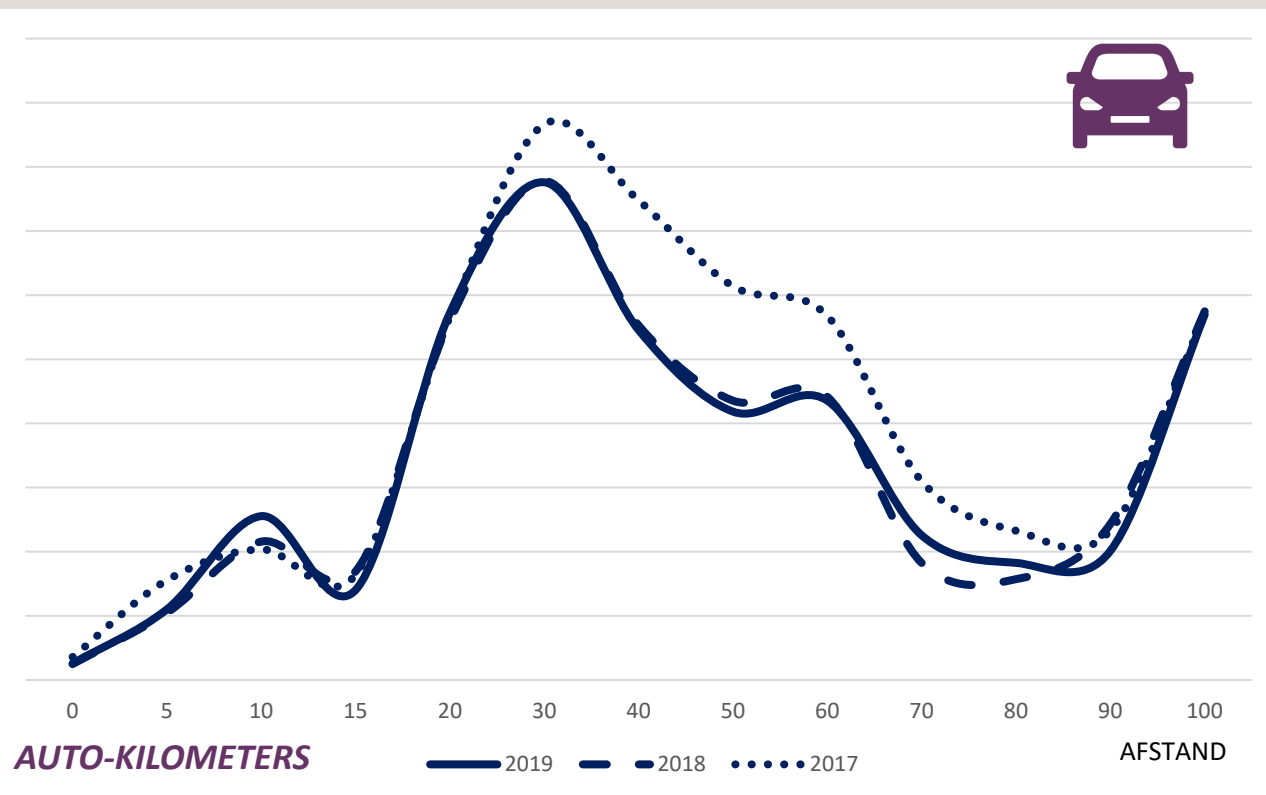
GEMIDDELDE AFSTAND WONING – WERK:
30,2 KM (2018: 30,6 KM)

GEMIDDELD AANTAL GEREISDE KILOMETERS OP JAARBASIS PER MEDEWERKER:
7.794 KM (2018: 8.211)

DIENSTREIZEN MEDEWERKERS – TOTAAL GEREISDE KILOMETERS

					
2019	4.327.852	36.280	1.505.859	4.343.031	10.213.022
2018	4.626.010	34.780	1.235.157	4.037.257	10.086.204
AMBER	153.000				
+/-	-451.159	+1.500	+270.702	+305.774	+126.818
+/-%	-9,4%	+4,3%	+21,9%	+7,6%	+1,3%

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS, AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR REISAFSTAND ENKELE REIS

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS: GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

EINDHOVEN				
Rachelsmolen	5.286.960	149.191	522.169	3.366.125
TU/e terrein	2.185.691	61.677	215.871	1.391.595
De Witte Dame	717.230	20.239	70.837	456.649
Gebouw TF	2.857.289	80.629	282.201	1.819.191
Sporthogeschool	992.617	28.010	98.036	631.984
DEN BOSCH	390.188	11.011	38.537	248.426
SITTARD	627.992	17.721	62.024	399.833
TILBURG				
Stappegoor	4.393.827	123.988	433.958	2.797.481
De Kunsten	1.864.905	52.625	184.188	1.187.356
Gimbrerelaan	524.862	14.811	51.838	334.171
Meerkoldreef	231.649	6.537	22.879	147.487
VENLO	1.965.951	55.477	194.168	1.251.690
OVERIGE LOCATIES	159.157	4.491	15.719	101.333

WOON – STUDIE VERKEER STUDENTEN – GEREISDE KILOMETERS

2019	123.245.208	13.120.349	244.830.736	381.196.293
2018	122.775.122	12.099.248	243.682.490	378.553.860
+/-	470.086	1.021.101	60.431.575	2.639.433
+/- %	+0,4%	+8,4%	+0,5%	+0,7%

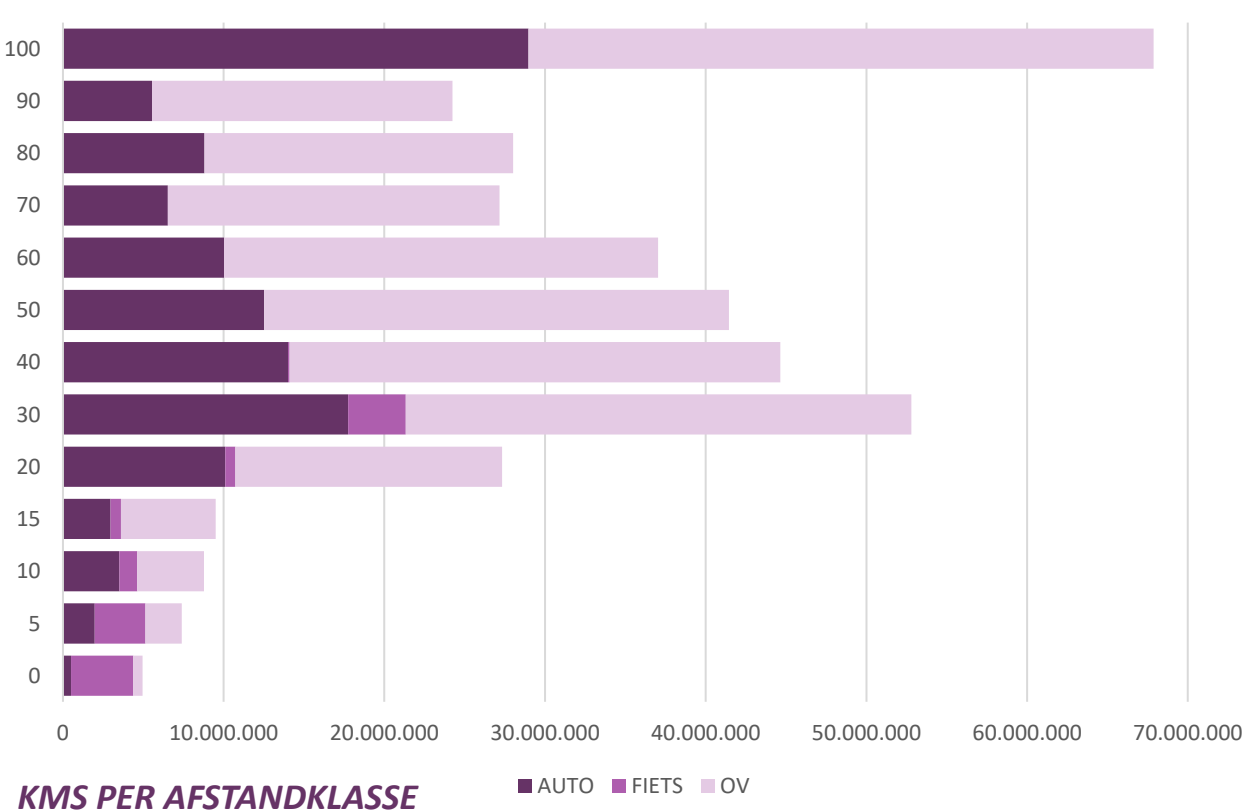
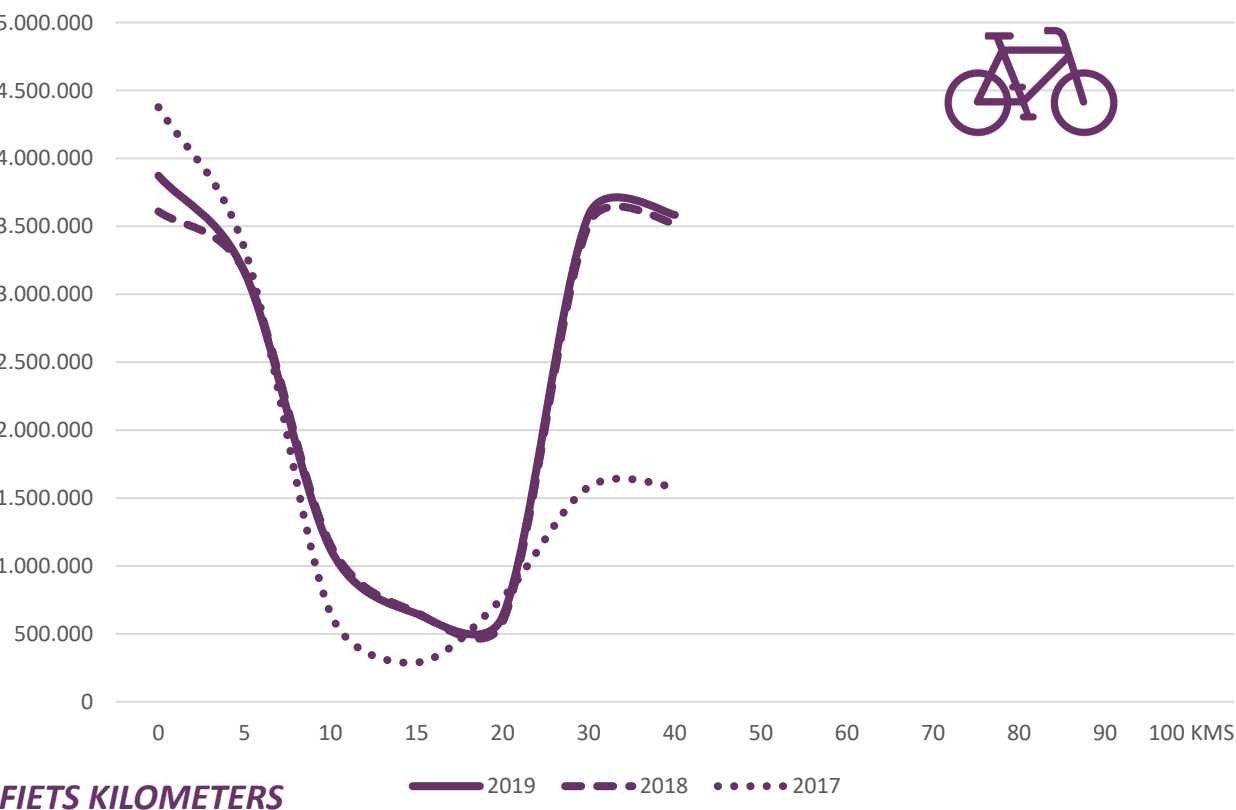
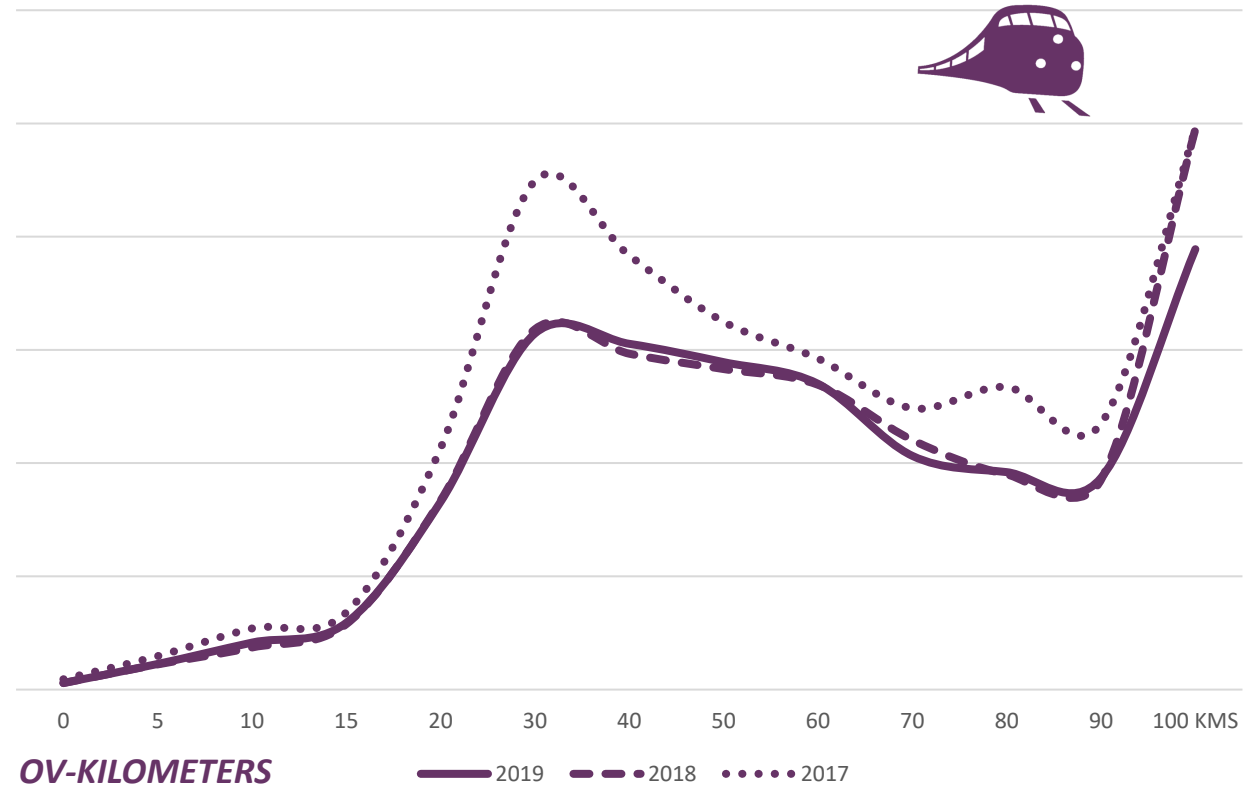
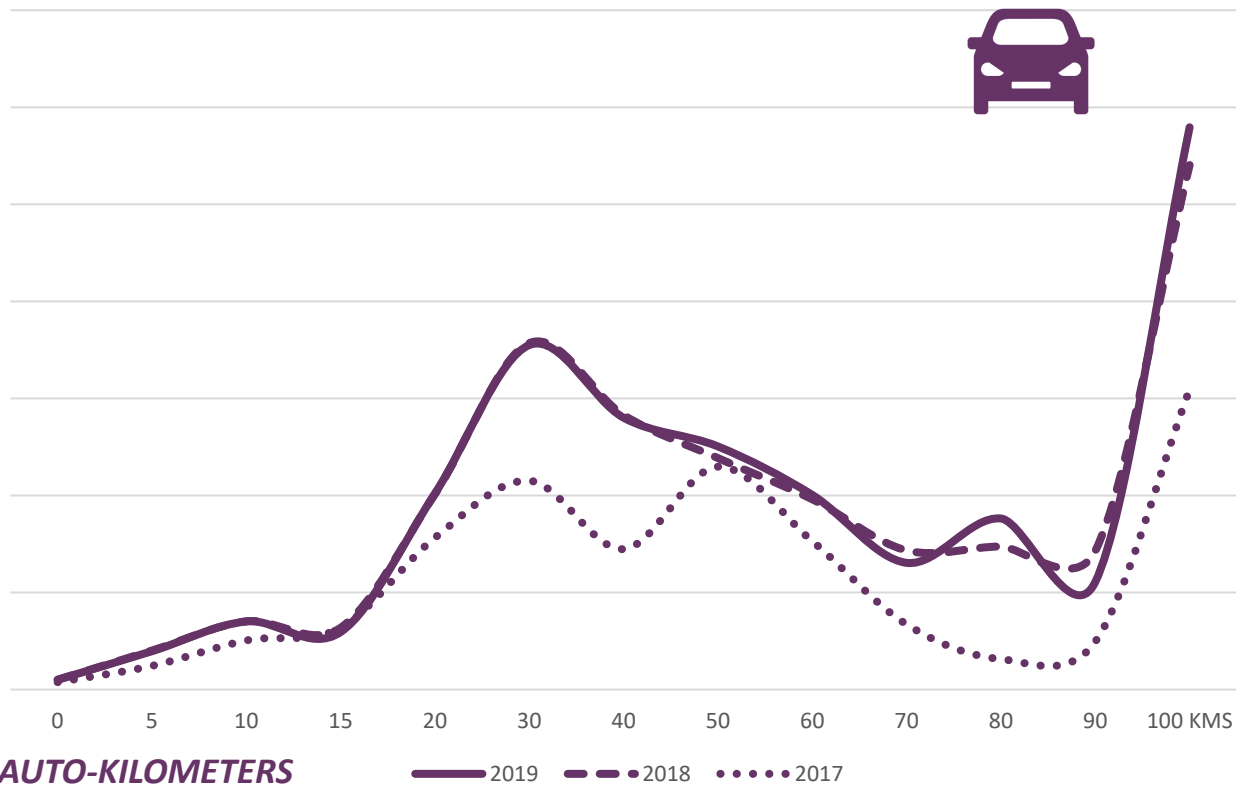
GEMIDDELDE REISAFSTAND WONING-STUDIELOCATIE:
2019: 37 km – 2017: 38 km

GEMIDDELD AANTAL KMS PER JAAR PER STUDENT:
2019: 8.895 - 2018: 8.904

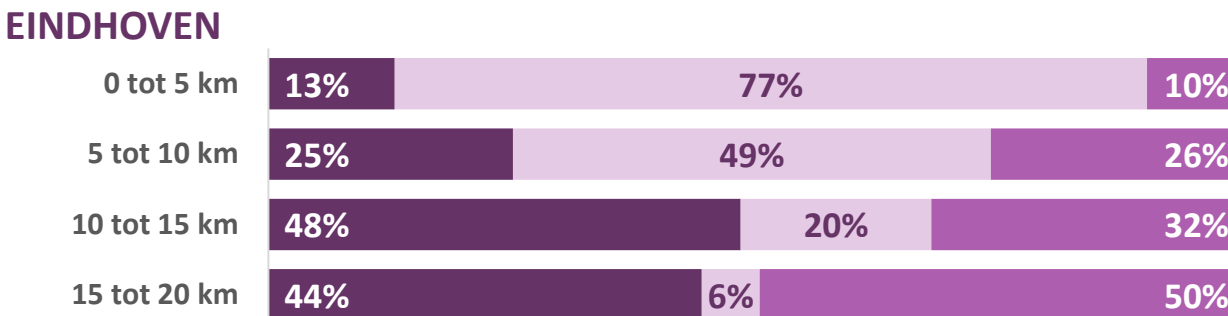
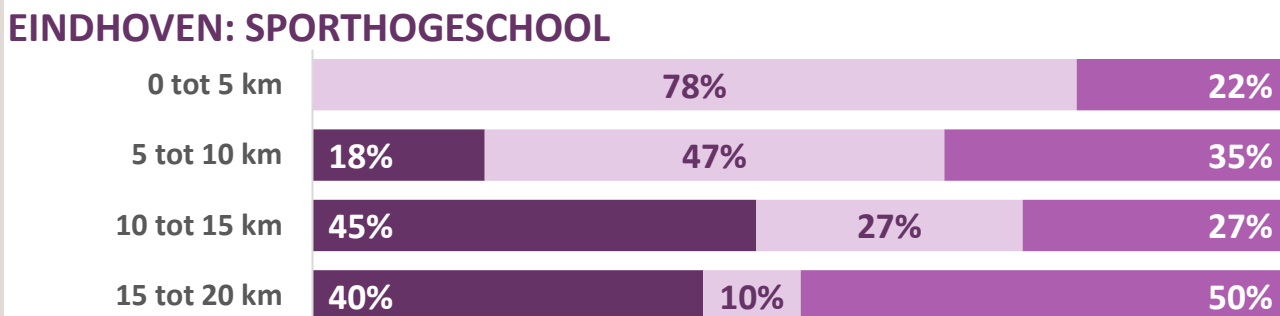
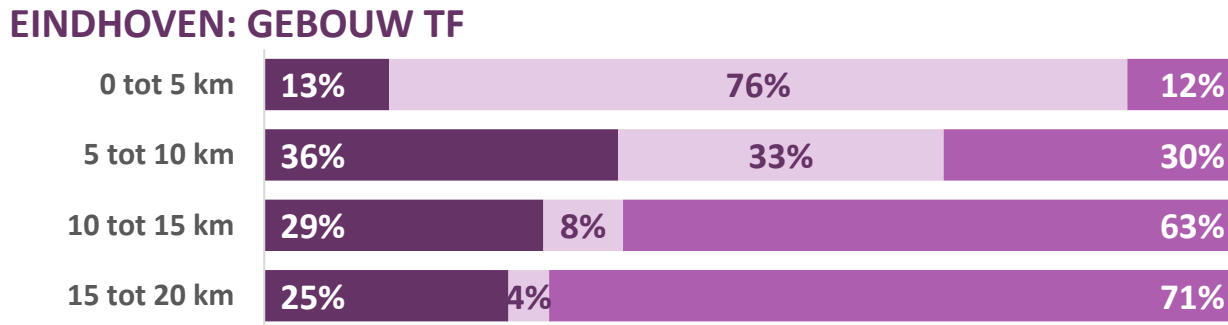
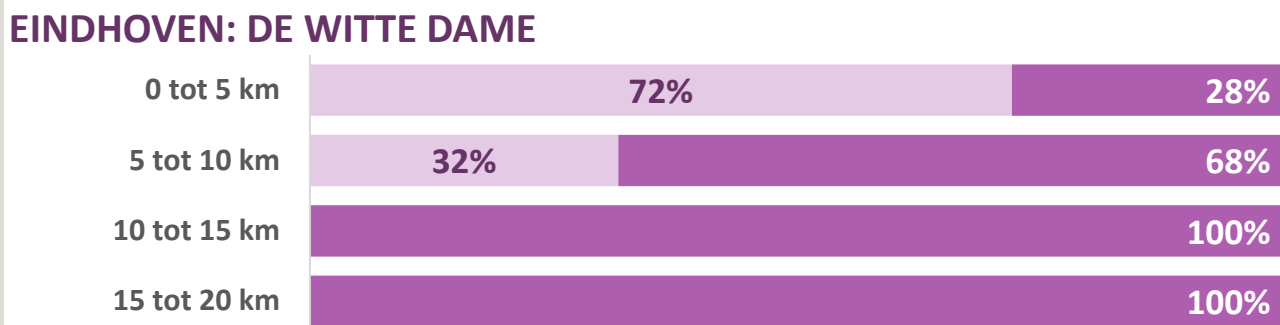
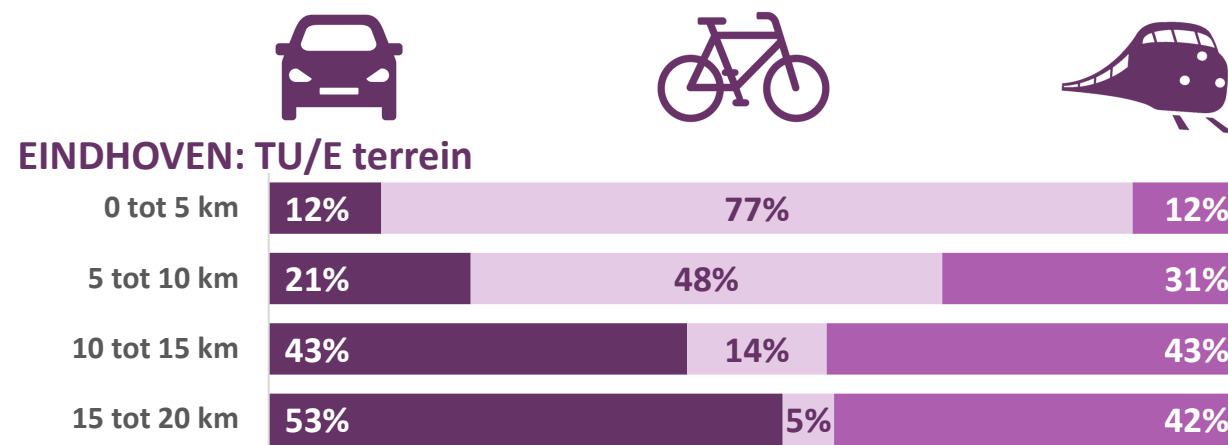
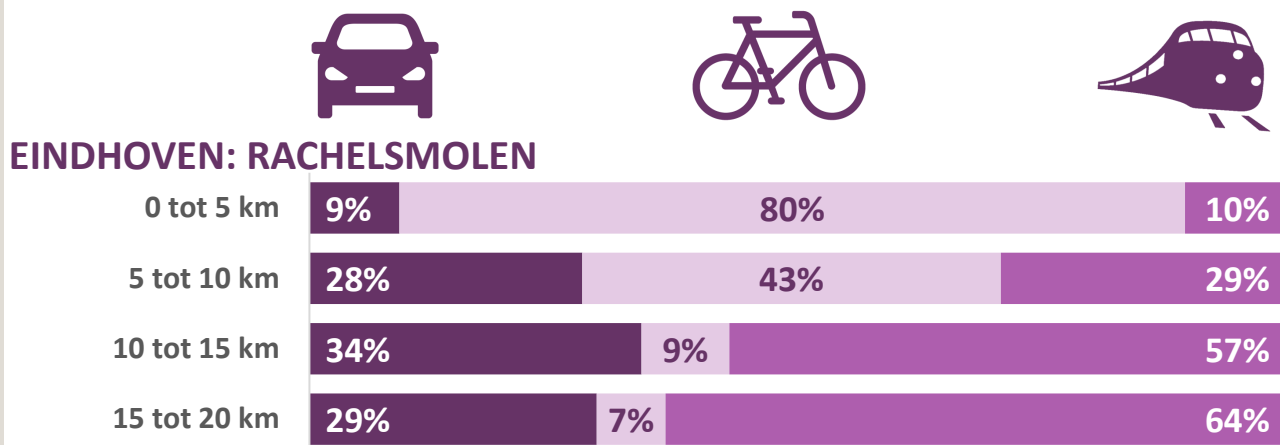
STUDIEREIZEN: TOTAAL REIZIGERSKILOMETERS

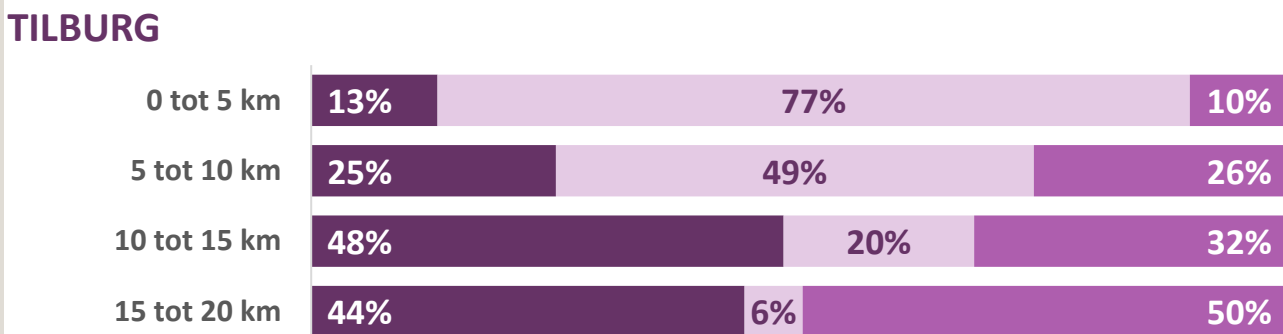
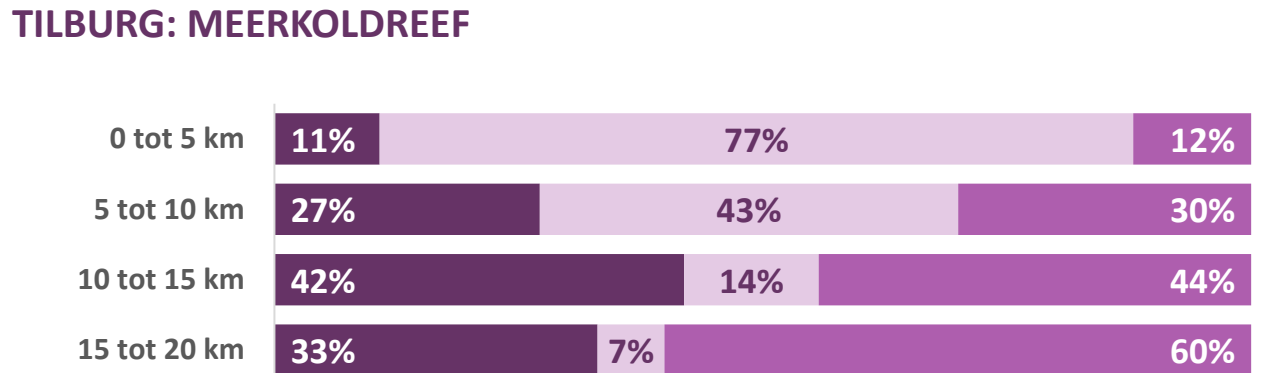
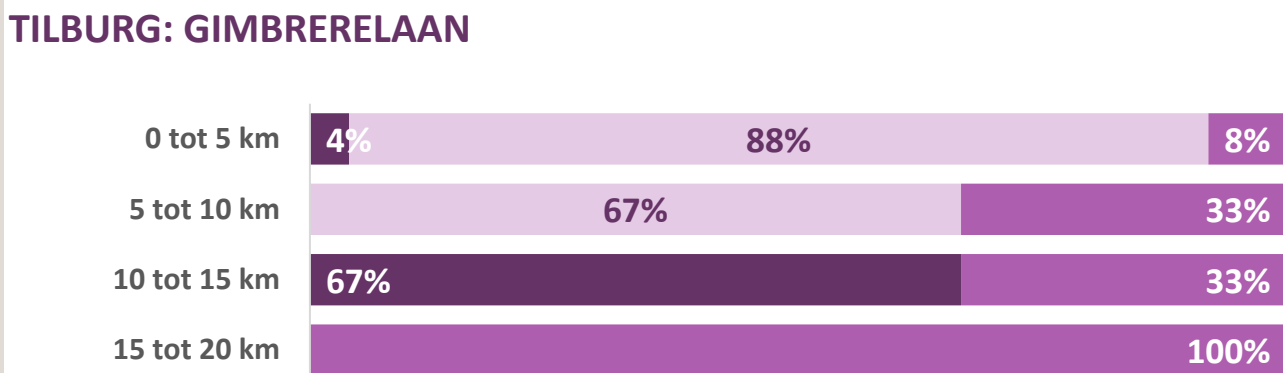
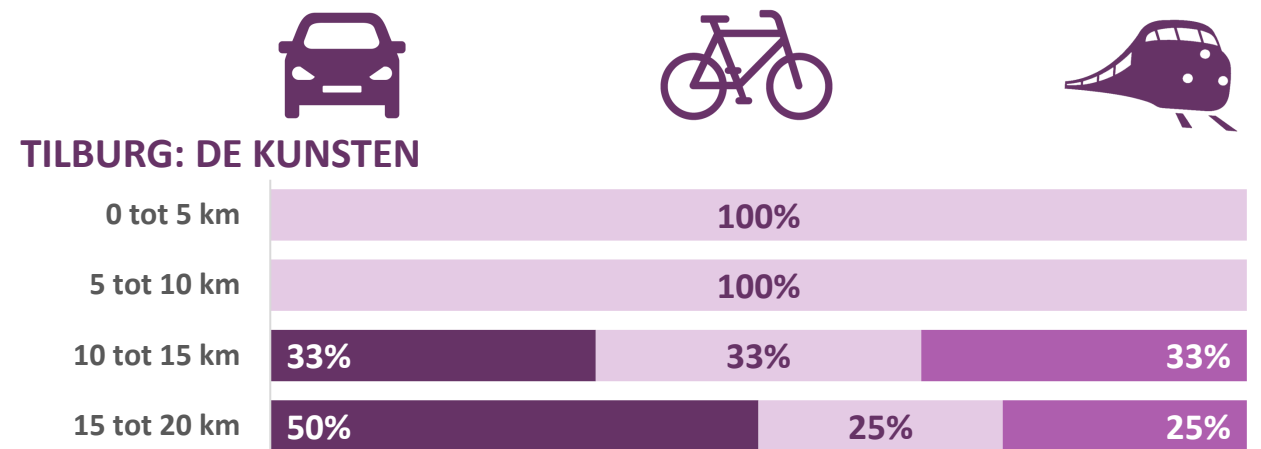
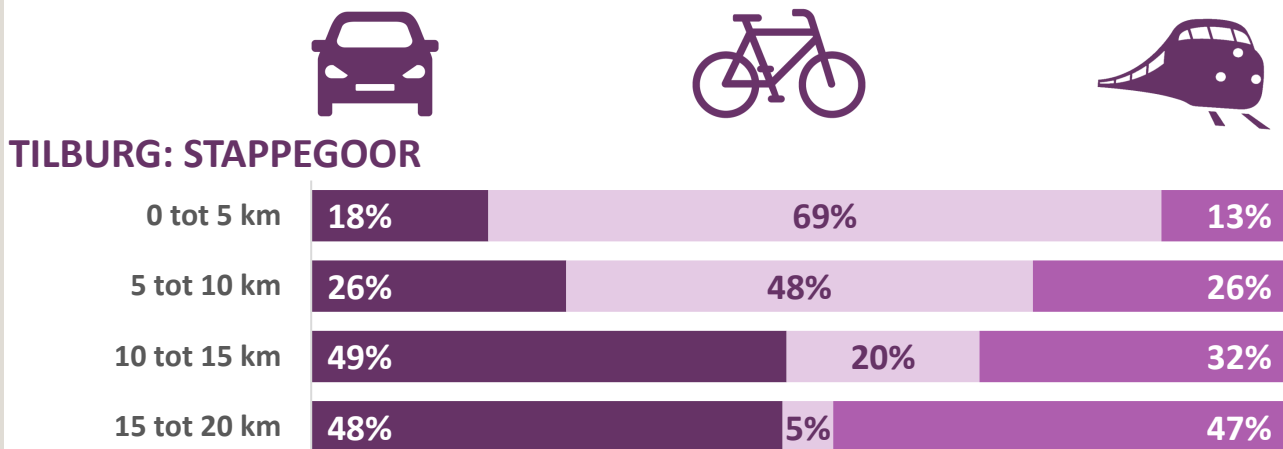
2019	2.362.086	0	4.404.604	6.766.690
2018	3.971.748	5.316	4.409.088	8.386.152
+/-	-1.609.662	-5.316	-4.484	-1.619.462
+/- %	-40,5%	-100,0%	-0,1%	-19,3%

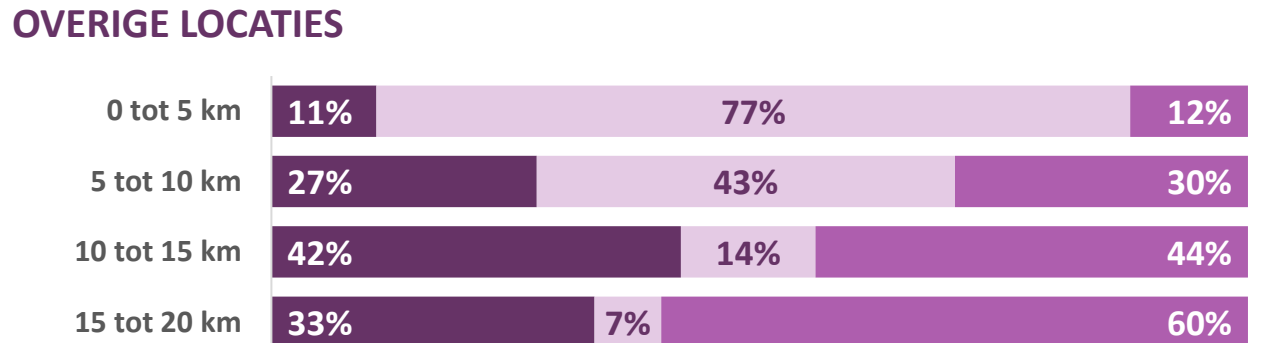
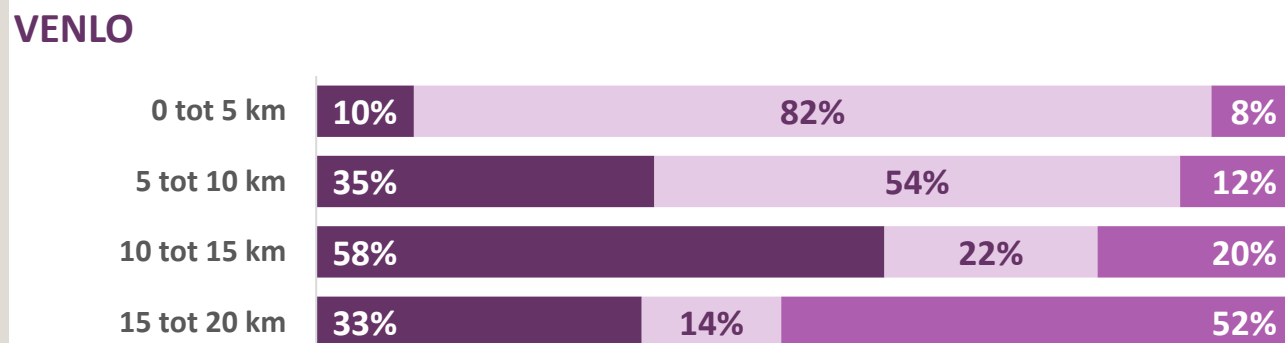
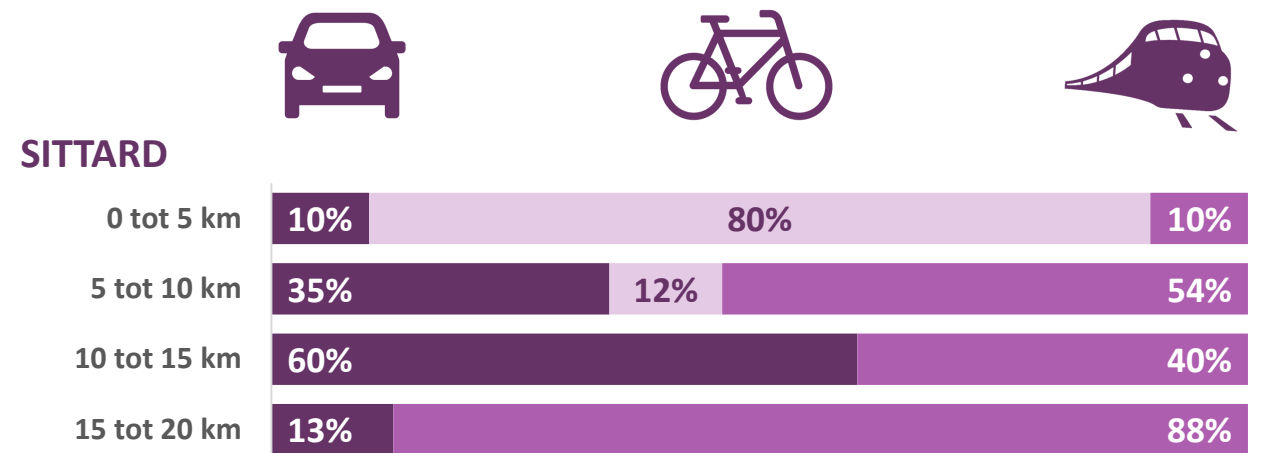
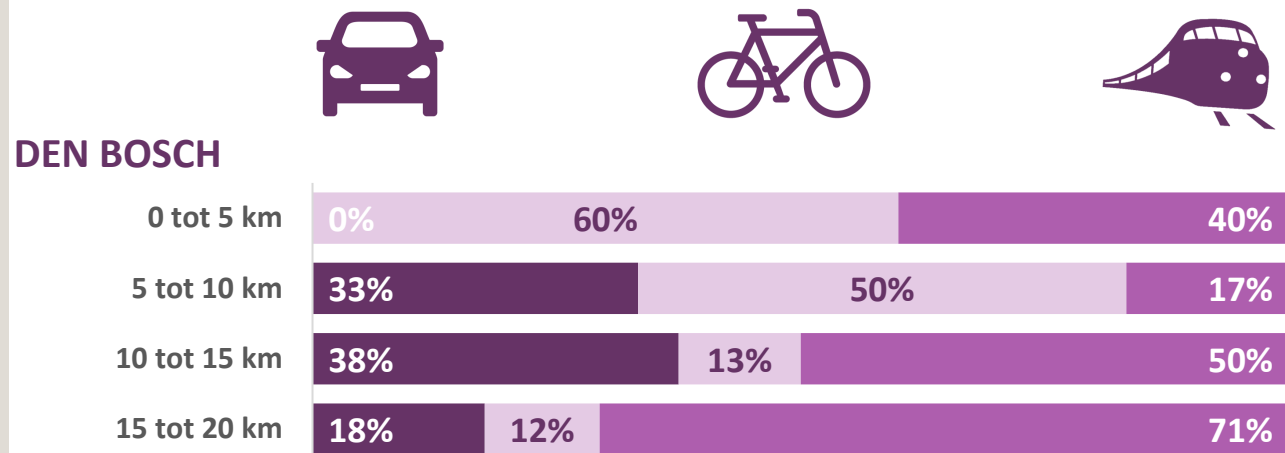
WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

WOON – STUDIE VERKEER LOCATIES STUDENTEN – GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

TOTAAL

2019

2018

2019

2018

2019

2018

2019

2018

EINDHOVEN

Rachelsmolen

24.724.253

28.482.842

3.501.461

3.692.520

62.729.636

71.755.322

90.955.350

103.930.684

TU/e terrein

5.112.667

2.063.013

1.616.483

540.747

11.786.831

4.138.641

18.515.981

6.742.402

De Witte Dame

649.195

551.710

269.129

274.021

19.864.683

17.894.379

20.783.007

18.720.110

Gebouw TF

10.702.166

10.509.466

1.047.213

1.018.611

34.078.064

33.256.713

45.827.443

44.784.790

Sporthogeschool

1.821.928

1.945.127

602.056

604.095

16.433.431

16.874.691

18.857.415

19.423.913

Den Bosch

1.182.409

1.175.124

657.425

651.711

2.999.875

2.905.965

4.839.710

4.732.800

Sittard

2.471.362

2.306.957

134.708

128.253

6.649.974

6.361.693

9.256.044

8.796.903

TILBURG

Stappegoor

37.381.597

37.912.719

3.193.638

3.171.711

50.361.527

50.693.351

90.936.762

91.777.781

De Kunsten

3.149.455

3.121.596

422.052

371.644

10.262.873

10.630.578

13.834.381

14.123.819

Gimbrerelaan

3.911.917

3.818.006

303.206

312.766

5.496.462

5.848.226

9.711.586

9.978.999

Meerkoldreef

2.481.135

2.411.326

201.274

204.624

5.101.519

5.030.607

7.783.928

7.646.557

Venlo

26.834.254

25.887.424

981.221

930.222

13.313.668

12.988.061

41.129.143

39.805.708

Overige locaties

2.822.870

2.589.811

190.483

195.324

5.752.192

5.304.260

8.765.545

8.089.395

STUDIEREIZEN STUDENTEN: GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

TOTAAL

EINDHOVEN

	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
--	------	------	------	------	------	------	------	------

De Witte Dame

8.640	5.396	0	0	0		8.640	5.396
-------	-------	---	---	---	--	-------	-------

Gebouw TF

396.300	595.500	0	0	690.894	291.200	1.087.194	886.700
---------	---------	---	---	---------	---------	-----------	---------

Rachelsmolen

595.694	662.648	0	2.756	172.626	944.408	768.320	1.609.812
---------	---------	---	-------	---------	---------	---------	-----------

Sporthogeschool

76.760	924.920	0	0	436.224		512.984	924.920
--------	---------	---	---	---------	--	---------	---------

TU/e terrein

147.346	166.700	0	0	266.210	280.712	413.556	447.412
---------	---------	---	---	---------	---------	---------	---------

SITTARD

64.064	96.406	0	0	251.208	112.500	315.272	208.906
--------	--------	---	---	---------	---------	---------	---------

TILBURG

De Kunsten

163.760	318.498	0	0	21.674	42.632	185.434	361.130
---------	---------	---	---	--------	--------	---------	---------

Stappegoor

475.062	791.096	0	2.560	2.565.768	2.729.692	3.040.830	3.523.348
---------	---------	---	-------	-----------	-----------	-----------	-----------

VENLO

434.460	410.584	0	0	0	7.944	434.460	418.528
---------	---------	---	---	---	-------	---------	---------

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS – CO₂ UITSTOOT (TON)

					
2019	3.522,3	4,7	0	530,9	4.057,9
2018	3.508,4	4,4	0	508,7	4.021,5
+/-	+13,9	+0,3	0	+22,2	+36,4
+/- %	+0,4%	+6,8%	0	+4,4%	+0,9%

CO₂ UITSTOOT PER MEDEWERKER:
2019: 0,79 TON - 2018: 0,84 TON (= -5,9%)

DIENSTREIZEN MEDEWERKERS – CO₂ UITSTOOT (TON)

					
2019	952,1	0	54,2	830,0	1.836,3
2018	1.017,7	0	44,5	856,5	1.918,7
+/-	-65,6	0	+9,7	-26,5	-82,4
+/- %	-6,4%	0	+21,8%	-3,1%	-4,3%

CO₂ UITSTOOT PER MEDEWERKER:
2019: 0,35 TON - 2018: 0,40 TON (= -12,5%)

CO₂ UITSTOOT (TON) WOON- STUDIE VERKEER

				
2019	19.472,7	0	8.813,9	28.286,6
2018	19.398,5	0	8.772,6	28.171,1
+/-	+74,2	0	+41,3	+115,5
+/-%	+0,4%	0	+0,5%	+0,4%

CO₂ UITSTOOT PER STUDENT:
2019: 0,65 TON - 2018: 0,70 TON (= -7,14%)

CO₂ UITSTOOT (TON) STUDIEREIZEN

				
2019	77,9	0	757,1	835,0
2018	131,1	0,1	791,1	922,6
+/-	-53,2	-0,1	-34,0	-87,6
+/-%	-40,6%	-100,0%	-13,5%	-10,2%

CO₂ UITSTOOT PER STUDENT:
2019: 0,01 TON - 2018: 0,02 TON (NOG BEREKENEN)

REDUCTIEKANSEN EN REDUCTIEMOGELIJKHEDEN

1. MEER FIETSEN NAAR WERK- EN STUDIELOCATIE

Vorig jaar zijn er in Nederland opnieuw meer elektrische fietsen dan niet-elektrische fietsen verkocht. De fietsbranche geeft aan deze trend in 2020 zeker doorzet. In verband met de corona crisis geven mensen aan angstiger te zijn om met het Openbaar Vervoer te reizen en daarom eerder te kiezen voor een elektrische fiets als vervoermiddel dan het openbaar vervoer. Dit betreft enkele reis afstanden tot ca. 20 km. Uit de data blijkt bij medewerkers een toename van het fietsen naar het werk. De opkomst van de elektrische fiets is hier zeker debet aan, evenals meer OV kilometers. Het is dan ook een ideaal moment om het fietsen naar het werk te stimuleren door bijvoorbeeld een gerichte benadering van medewerkers met een reisafstand tot ca. 25 kilometer en de huidige mogelijkheid om een renteloze lening te gebruiken voor de aanschaf van een elektrische fiets vaker onder de aandacht te brengen. Daarnaast zal een extra vergoeding per kilometer het fietsen naar het werk zeker een extra impuls geven.

Een andere mogelijkheid is het ‘thuis werken’ formeel te regelen, waarbij de vaste reiskostenvergoeding zou kunnen vervallen en dat alleen de daadwerkelijk gemaakte reizen worden vergoed. Vrijwel alle medewerkers hebben vanwege de coronacrisis hier ervaring mee opgedaan.

Voor studenten kan worden overwogen dat de instituten campagnes uitvoeren om studenten meer en vaker te laten fietsen. Dit kan bijvoorbeeld door per instituut bij te houden wie het meest op de fiets naar zijn/haar locatie fietst en hier prijzen of beloningen aan te koppelen. Ook een carpool app kan mogelijk werken bij studenten.

Tenslotte kan betaald parkeren er zeker ook toe bijdragen dat zowel medewerkers als studenten besluiten vaker en meer gaan fietsen.

2. CO₂ REDUCTIE DIENSTREIZEN

In voorbereiding is het her-aanbieden van dienstreizen met elektrische auto's en fietsen. Gelet op het grote aantal kilometers dat jaarlijks wordt gereisd kan dit zeker voor een reductie van CO₂ uitstoot zorgen.

Daarnaast kan bij buitenlandse dienstreizen een reductie worden bereikt door de regelgeving hiervan aan te passen door bijvoorbeeld reizen tot 700km alleen nog toe te staan met het reizen met de trein.

Tenslotte kan een reductie van het aantal dienstreizen worden bereikt door het integraal invoeren van meer digitaal overleg via MS-Teams.

3. BENCHMARK

Alhoewel CO₂ rapportages van hogescholen niet zijn gestandaardiseerd, wordt in de volledige CO₂ footprint rapportage een benchmark opgenomen.

VERANTWOORDING EN GEHANTEERDE UITGANGSPUNTEN

Voor het berekenen van de CO₂ uitstoot is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Opgave van de dienst P&O van het aantal medewerkers (exclusief OOET medewerkers), peildatum 1 oktober 2019. Aan de hand van de postcodes van het woonadres en de standplaats + het aantal dagen dat wordt gereisd is het aantal gereisde kilometers en de CO₂ uitstoot berekend;
- Opgave van de dienst P&O van het aantal gedeclareerde dienstreizen met eigen auto of het openbaar vervoer;
- Opgave van TC&O van het aantal gemaakte dienstreizen met de NS Businesscard;
- Opgave van VCK Travel B.V. van het aantal internationale reizen;
- Opgave van de diverse locaties hoe vaak de 'dienstfiets' is gebruikt;
- Opgave van de leasemaatschappijen van het aantal getankte liters van de leaseauto's;
- Opgave van de dienst Studentenvoorziening van het aantal voltijd- en deeltijdstudenten, peildatum 1 oktober 2019. Aan de hand van de postcodes van het woonadres en de studielocatie is het aantal gereisde kilometers + de CO₂ uitstoot berekend. Gehanteerd aantal reisdagen voor voltijdstudenten is 3,4 dagen per week en voor de deeltijdstudenten 1,3 dagen per week over een periode van 41 weken;
- Opgave van Munckhof Groep van het aantal nationale en internationale studiereizen met de bus of het vliegtuig.

Voor het berekenen van de vervoerswijze is gebruikt gemaakt van de uitkomsten van de in 2018 gehouden mobiliteitsenquête onder de medewerkers en de studenten.

Voor het berekenen van de CO₂ uitstoot is de lijst met emissiefactoren gehanteerd van www.co2emissiefactoren.nl. Een uitgebreide toelichting op de gemaakte berekeningen wordt opgenomen in het CO₂ rapport.